

Финансиски извештаи и Извештај на независните ревизори

М-НАВ АД, Скопје

31 декември 2014 година

Содржина

	Страна
Извештај на независните ревизори	1
Извештај за финансиската состојба	4
Извештај за сеопфатната добивка	5
Извештај за промените во капиталот	6
Извештај за паричните текови	7
Белешки кон финансиските извештаи	8

Grant Thornton

Извештај на независните ревизори

Grant Thornton DOO
Sv. Kiri li Metodij 52b/1-20
1000 Skopje
Macedonia

T +389 (2) 3214 700
F +389 (2) 3214 710
www.grant-thornton.com.mk

До Акционерот и Раководството на

М-НАВ АД, Скопје

Извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на Акционерско друштво М-НАВ АД, Скопје („Друштвото”), составени од Извештајот за финансиската состојба на ден 31 декември 2014 година, и Извештајот за сеопфатната добивка, Извештајот за промените во капиталот и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки информации, вклучени на страните 4 до 33.

Одговорност на Раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со Меѓународните Стандарди за Ревизија. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот, и истите вклучуваат проценка на ризиците од постоење на материјално значајни грешки во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема во предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективността на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на Раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење со резерва.

Основа за мислење со резерва

1. Како што е објавено во Белешката 9 кон финансиските извештаи, со состојба на 31 декември 2013 година, побарувањата од купувачи изнесуваат 113,889 илјади денари. Друштвото не пресметало и признало во своите финансиски извештаи резервирање и расход поради општетување во износ од 7,981 илјади денари на побарувањата од купувачи кои се спорни и сомнителни и чија наплата е неизвесна, поради што претходниот ревизор во својот Извештај од извршената ревизија соодветно го модификувал своето мислење за финансиските извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2013.

Врз основа на записникот бр.05-777/1 од 24 јуни 2014 година, Друштвото го евидентираше овој износ во финансиските извештаи во текот на 2014 година, што не е во согласност со прифатената сметководствена политика која бара расходите и поврзаното резервирање поради општетување на побарувањата од купувачи да бидат признаени во периодот за кој се однесуваат. Следствено, нашето мислење за финансиските извештаи со состојба на и за годината која заврши на 31 декември 2014 е исто така со резерва, поради ефектот на овој наод врз споредливоста на износите од тековниот период со кореспондирачките износи.

2. Како што е објавено во Извештајот за финансиската состојба на Друштвото и понатаму во Белешката 2.11 кон придружните финансиски извештаи, со состојба на 31 декември 2014 година, Друштвото има евидентирано дисконт на емитирани акции во износ од 388,141 илјади Денари. Дисконтот на емитираните акции со истовремено зголемување на сметката на акционерскиот капитал е иницијално признаен во сметководствената евиденција на Друштвото во текот на 2011 година единствено со цел да се изврши усогласување на износот на регистрираниот акционерскиот капитал во Централен Регистар на Република Македонија со износот на акционерскиот капитал во сметководствената евиденција на Друштвото. Ние не прибавиме доволно соодветни изворни податоци и информации врз основа на кои би биле во состојба да стекнеме разумно уверување во однос на соодветноста на признаениот дисконт на емитираните акции, како и на евидентираната вредност на акционерскиот капитал на Друштвото на датумот на известување.

Мислење со резерва

Наше мислење е дека, освен за ефектите од прашањата дискутирани во поглавјето “Основа за мислење со резерва”, наведените финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти финансиската состојба на Друштвото на ден 31 декември 2014 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Останати прашања

Финансиските извештаи на Друштвото со состојба на и за годината што заврши на 31 декември 2013 година се ревидирани од страна на друг ревизор кој во својот извештај од 1 март 2014 година изразил мислење со резерва за истите.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2014 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која завршува на 31 декември 2014, во согласност со МСР 720, како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за Ревизија (Сл.Весник на РМ број 184 од 2014 година).

Раководството нема подготвено годишен извештај за работа согласно член 384 од Законот за трговски друштва.

Поради тие причини, ние не бевме во можност да прибавиме достатни и соодветни ревизорски докази како основа за мислењето на ревизијата. Следствено, ние не изразуваме мислење за конзистентноста на годишниот извештај за работа со годишната сметка и финансиските извештаи со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014 година.

Скопје,
30 април 2015 година

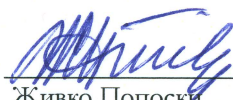
Грант Торнтон ДОО

Управител
Сузана Ставриќ
Овластен ревизор
Сузана Ставриќ

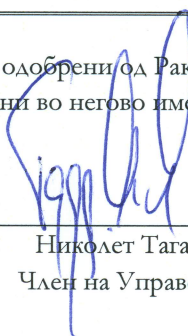
Извештај за финансиската состојба

	Белешка	Во илјади Денари 2014	2013
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Недвижности, постројки и опрема	5	405,016	419,999
Нематеријални средства	6	9,318	12,370
		414,334	432,369
Тековни средства			
Залихи	8	6,794	7,707
Побарувања од купувачи и останати побарувања	9	121,162	122,078
Побарување за данок на добивка		-	42
Парични средства и еквиваленти	10	388,530	267,470
		516,486	397,297
Вкупно средства		930,820	829,666
КАПИТАЛ И ОБВРСКИ			
Акционерски капитал	11	1,153,990	1,153,990
Дисконт на емитирани акции		(388,141)	(388,141)
Задржана добивка / акумулирана (загуба)		76,362	(15,722)
Вкупно капитал		842,211	750,127
Обврски			
Нетековни обврски			
Разграничени донации	13	17,942	19,297
Резервации	14	3,545	4,544
		21,487	23,841
Тековни обврски			
Позајмици со камата	12	-	39,054
Обврски кон добавувачи и останати обврски	15	50,898	16,644
Обврски за данок на добивка		16,224	-
		67,122	55,698
Вкупно обврски		88,609	79,539
Вкупно капитал и обврски		930,820	829,666

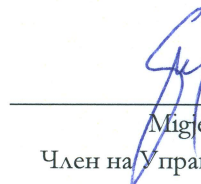
Овие финансиски извештаи се одобрени од Раководството на М-НАВ АД, Скопје на ден 16 март 2015 година и се потпишани во негово име од:

Живко Попоски
Претседател на Управен
одбор

Николет Тагарински
Член на Управен одбор

Migjen Salmani
Член на Управен одбор

Извештај за сеопфатната добивка

	Белешка	Во илјади Денари	
		2014	2013
Приходи од продажба	16	866,580	626,118
Останати оперативни приходи	17	6,196	6,399
Бруто добивка		872,776	632,517
Трошоци за материјали и одржување	18	(55,363)	(48,541)
Трошоци за вработени	19	(531,549)	(496,192)
Амортизација и депрецијација	5,6	(38,106)	(40,992)
Останати деловни расходи	20	(137,811)	(57,025)
Добивка / (загуба) од деловни активности		109,947	(10,233)
Финансиски приходи	21	1,220	1,416
Финансиски расходи	21	(1,826)	(1,581)
Нето финансиски (расходи)		(606)	(165)
Добивка / (загуба) пред оданочување		109,341	(10,398)
Данок на добивка	22	(17,257)	(1,125)
Добивка / (загуба) за годината		92,084	(11,523)
Останата сеопфатна добивка за годината		-	-
Вкупна сеопфатна добивка / (загуба) за годината		92,084	(11,523)
Добивка / (загуба) по акција - основна (МКД по акција)	23	79.80	(9.99)

Извештај за промените во капиталот

	Акционерски капитал	Дисконт на емитирани акции	Задржана добивка/ акумулирана (загуба)	Во илјади Денари Вкупно
На 1 јануари 2014	1,153,990	(388,141)	(15,722)	750,127
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-	-
Добивка за годината	-	-	92,084	92,084
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	<i>92,084</i>	<i>92,084</i>
На 31 декември 2014	1,153,990	(388,141)	76,362	842,211
На 1 јануари 2013	1,153,990	(388,141)	(4,199)	761,650
<i>Трансакции со сопствениците</i>	-	-	-	-
(Загуба) за годината	-	-	(11,523)	(11,523)
Останата сеопфатна добивка	-	-	-	-
<i>Вкупна сеопфатна добивка</i>	-	-	<i>(11,523)</i>	<i>(11,523)</i>
На 31 декември 2013	1,153,990	(388,141)	(15,722)	750,127

Извештај за паричните текови

	Белешка	Во илјади Денари	
		2014	2013
Оперативни активности			
Добивка / (загуба) за годината		109,341	(10,398)
Корекции за:			
Амортизација и депрецијација		38,106	40,992
Резервација за користи на вработени		174	1,175
Приход од донации		(1,355)	(1,355)
Вредносно усогласување на побарувања од купувачи		49,458	4,291
Ослободување на исправка вредност на побарувања од купувачи		(4,297)	-
Директен отпис на побарувања од купувачи		5,261	-
Расходи по камати		(788)	150
Добивка од работење пред промени во деловните средства и обврски		195,900	34,855
<u>Промени во деловните средства и обврски</u>			
Ограничени парични средства		(30,741)	-
Залихи		913	1,551
Побарувања од купувачи и останати побарувања		(49,506)	2,382
Обврски кон добавувачи и останати обврски		33,081	7,858
Готовина од деловното работење		(46,253)	11,791
Платени камати		638	-
Платен данок од добивка		(991)	(1,125)
		149,294	45,521
Инвестициони активности			
Набавка на недвижности, постројки и опрема и нематеријални средства		(20,071)	(20,606)
		(20,071)	(20,606)
Финансиски активности			
(Отплата) на кредити, нето		(38,904)	(38,949)
		(38,904)	(38,949)
Нето промена на паричните средства		90,319	(14,034)
Парични средства и еквиваленти на почетокот		267,470	281,504
Парични средства и еквиваленти на крајот	10	357,789	267,470

Белешки кон финансиските извештаи

1 Општи податоци

Акционерското друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД, Скопје (во понатамошниот текст “Друштвото”) е акционерско друштво основано од страна на Владата на Република Македонија на 4 јуни 2009 година.

Адресата на регистрираното седиште на Друштвото е: ул. Босфор бр.7 Мралино, Илинден, Република Македонија. Со состојба на 31 декември 2014 година Друштвото вработува 271 лице (2013: 270 лица). Во согласност со одредбите утврдени во Законот за воздухопловство, Друштвото е авторизиран давател на услуги на воздухопловна навигација.

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики употребени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите прикажани години, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ” бр.28/2004 ...138/2014) и Правилникот за водење сметководство (“Службен весник на РМ” бр. 159 од 29 декември 2009 година, бр. 164 од 20 декември 2010 година и бр. 107 од 10 август 2011 година). Овој Правилник го содржи консолидираниот текст на Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), вклучувајќи ги и Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) и Толкувањата заедно со нивните придружни документи како што се издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди на 1 јануари 2009 година.

Финансиските извештаи се изготвени според историска вредност. Основите за мерење на секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Основа за подготовка (продолжува)

Подготовката на овие финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија бара употреба на одредени критични сметководствени проценки. Таа исто така бара раководството на Друштвото да употребува свои проценки во процесот на примена на сметководствените политики. Подрачјата што вклучуваат повисок степен на проценка или комплексност, или подрачјата во кои претпоставките и оценките се значајни за финансиските извештаи, се обелоденети во Белешка 4: Значајни сметководствени проценки.

Овие финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините што завршуваат на 31 декември 2014 и 2013. Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денар”), кои се известувачка и функционална валута на Друштвото. Тековните и споредбените податоци прикажани во овие финансиски извештаи се изразени во илјади денари. Онаму каде што е неопходно, презентацијата на споредбените податоци е прилагодена согласно промените во презентацијата во тековната година (Белешка 2.22).

2.2 Трансакции во странски валути

Трансакциите деноминирани во странска валута се искажани во илјади Денари со примена на официјалниот среден девизен курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажани во Македонски Денари по средниот курс на Народната Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики се прикажани во извештајот за сеопфатна добивка како финансиски приходи или расходи за пресметковниот период.

Средните девизни курсеви применети за прикажување на позициите во извештајот за финансиска состојба деноминирани во странска валута се следните:

	31 декември 2014 година	31 декември 2013 година
1 УСД	50.5604 Денари	44.6284 Денари
1 ЕУР	61.4814 Денари	61.5113 денари

2.3 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентирани по нивната набавна односно претпоставена набавна вредност, намалена за акумулираната депрецијација и резервирање поради оштетување. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Последователните набавки се вклучени во евидентираната вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Набавната вредност на заменет дел не се признава. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во извештајот за сеопфатна добивка во текот на финансискиот период во кој се јавуваат.

Финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Не се пресметува депрецијација на инвестициите во тек. Депрецијацијата на останатите ставки на недвижностите, постројките и опремата се пресметува правопрпорционално, со цел, да се распредели набавната вредност до нивните резидуални вредности низ проценетиот век на употреба, како што следи:

	31 декември 2014	31 декември 2013
Градежни објекти	40 години	40 години
Опрема за радари, навигација и напојување	4 - 29 години	4 - 29 години
Мебел и канцелариска опрема	5 - 16 години	5 - 16 години

Кога евидентирираниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ (Белешка 2.5).

Приходите или расходите поврзани со отуѓувања или ставање вон употреба се одредуваат по пат на споредба на приливите од отуѓување со евидентирираниот износ и се евидентираат во извештајот за сеопфатна добивка како деловни приходи/расходи.

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на имот, згради и опрема се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок.

Трошоците за редовно одржување и поправки се евидентираат како деловни расходи во моментот на нивното настанување. Унапредувањата во постоечките средства се капитализираат во моментот на нивното настанување.

Методот на депрецијација, проценетиот корисен век и резидуалната вредност се преоценуваат на секоја дата на известување и се корегираат доколку е соодветно.

2.4 Нематеријални средства

Лиценци

Нематеријалните средства се состојат од лиценци евидентирани по набавна вредност и се амортизирани правопрпорционално во текот на нивниот проценет корисен век на траење од 5 години. Набавната вредност вклучува трошоци кои директно се однесуваат на набавката на средствата.

Финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.5 Оштетување на нефинансиските средства

Средствата подложни на амортизација и депрецијација се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Секогаш кога евидентираните износ на средствата го надминува нивниот надоместлив износ, се признава загуба од оштетување во извештајот за сеопфатна добивка. Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата. Нето продажната цена е износ кој се добива од продажба на средство во трансакција помеѓу добро известени субјекти, додека употребната вредност е сегашната вредност на проценетите идни парични приливи кои се очекува да произлезат од континуираната употреба на средствата и од нивното отуѓување на крајот од употребниот век. Надоместливите износи се проценуваат за поединечни средства или, доколку тоа не е можно, за целата единица која генерира готовина.

2.6 Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција. Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба.

2.7 Финансиски средства

Со состојба на 31 декември 2014 и 2013 година, Друштвото ги класифицираше своите финансиски средства во кредити и побарувања. Класификацијата зависи од целите за набавка на финансиските средства. Раководството ја утврдува класификацијата на финансиските средства во моментот на нивното првично признавање.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се вклучени во тековните средства, освен за оние кои доспеваат во период подолг од 12 месеци од датумот на извештајот за финансиска состојба. Кредитите и побарувањата на Друштвото се состојат од побарувања од купувачи, останати побарувања како и парични средства и еквиваленти.

Почетно признавање на финансиските средства

Набавките и продажбите на финансиските средства се евидентираат на датумот на трансакцијата - датумот на кој што Друштвото има обврска да го купи или продаде средството.

Последователно мерење на финансиските средства

Кредитите и побарувањата се измерени според амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна камата.

Депризнавање на финансиските средства

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста.

Финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.8 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувањата од купувачи иницијално се признаваат по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка, нето од резервирањето поради оштетување.

Резервирање поради оштетување се пресметува кога постои објективен доказ дека Друштвото нема да може да ги наплати сите побарувања според нивните оригинални услови на плаќање. Значителни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста за стечај или финансиско реорганизирање како и пролонгирање или неможност за плаќање претставуваат индикатори дека побарувањата од купувачи се оштетени.

2.9 Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти вклучуваат готовина во благајна, депозити по видување во банки и други краткорочни високоликвидни вложувања, со оригинален рок на доспеаност од три или помал од три месеци, кои се предмет на незначителен ризик од промена во нивната објективна вредност.

2.10 Оштетување на финансиски средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на Извештајот за финансиската состојба, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба”) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основа на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираните износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби.

Финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.11 Капитал и акумулирана загуба

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува објективната вредност на монетарните и немонетарните средства доделени од страна на основачот на датумот на почетниот биланс на Друштвото.

(б) Задржани добивки / акумулирани загуби

Задржаните добивки / акумулираните загуби ги вклучуваат реализираните добивки/загуби од тековниот и претходните периоди.

(в) Дисконт на емитирани акции

Со состојба на 1 јануари 2011 година, акционерскиот капитал регистриран во Централниот Регистар на Република Македонија изнесуваше 1,153,990 илјади денари, додека истиот во сметководствената евиденција на Друштвото изнесуваше 765,849 илјади денари. Во текот на 2011 година, со цел да се изврши усогласување на износот на регистрираниот акционерскиот капитал во Централен Регистар на Република Македонија со износот на акционерскиот капитал во сметководствената евиденција на Друштвото, Друштвото изврши зголемување на износот на акционерскиот капитал во својата сметководствена евиденција и истовремено евидентирајќи дисконт на емитирани акции во износ од 388,141 илјади денари.

2.12 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со суштината на договорниот аранжман.

Финансиските обврски по амортизирана набавна вредност се состојат од обврски кон добавувачи, позајмици и останати обврски.

Обврски кон добавувачи

Обврските кон добавувачи се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Обврските кон добавувачи се депризнаваат во моментот кога се измирени, откажани или истечени.

Останати обврски

Останатите обврски се евидентирани по нивната објективна вредност и последователно се измерени според нивната амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Останатите обврски се депризнаваат во моментот кога се измирени, откажани или истечени.

Позајмици

Позајмиците иницијално се евидентирани според нивната објективна вредност, намалена за трошоците на трансакцијата. Последователно, позајмиците се евидентираат според нивната амортизирана набавна вредност. Позајмиците се класифицирани како тековни обврски освен доколку Друштвото има неусловено право за подмирување на обврската за не помалку од 12 месеци од датумот на известување.

Финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.13 Донации

Донациите се евидентираат како приход систематски во текот на употребниот век на средствата. Добиените донации се третираат како разграничен приход во придружните финансиски извештаи. Приходите од донациите се признаваат во тековните добивки и загуби како останати оперативни приходи.

2.14 Тековен и одложен данок од добивка

Тековниот даночен расход, по стапка од 10%, се пресметува на добивката за периодот која се утврдува како разлика помеѓу вкупните приходи и вкупните расходи зголемена за непризнаените расходи за даночни цели корегирани за даночниот кредит и на помалку искажани приходи. Даночната основа се намалува за износот на приходите од дивиденди остварени со учество во капиталот на друг обврзник - резидент на Република Македонија, под услов да се оданочени кај обврзникот кој врши исплата на дивиденда. Даночните обврзници кои ќе вршат исплати на акумулираните добивки остварени во периодот од 2009 до 2013 година за дивиденди и други распределби од добивката имаат обврска да пресметаат и платат данок на добивка.

Даночниот расход за претходниот презентирани период, се пресметува по стапка од 10% на непризнаените расходи за даночни цели корегирани за даночниот кредит и на помалку искажани приходи, како и на распределената добивка за дивиденди на правни лица - нерезиденти и на физички лица. Нераспределената добивка не се оданочува.

Одложениот даночен расход се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот даночен расход се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот даночен расход се задолжува или одобрува во тековни добивки и загуби, освен доколку се однесува на ставки кои директно го задолжуваат или одобруваат во сеопфатната добивка, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во останата сеопфатна добивка. Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочива добивка.

Со состојба на 31 декември 2014 и 2013 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

2.15 Надомести за вработените

Придонеси за пензиско осигурување

Друштвото има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Обврски при пензионирање на вработените

Друштото врши исплата на надомести при пензионирањето на вработените согласно соодветните домашни законски одредби за што има извршено резервирање во извештајот за финансиска состојба.

**Финансиски извештаи
31 декември 2014 година****Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)****Надомести за вработените (продолжува)
Обврски при пензионирање на вработените (продолжува)**

Друштвото, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума за јубилејни награди. Друштвото врши резервирање за пресметан посебен минимален износ за јубилејни награди на вработените.

2.16 Резервирања

Резервирање се признава кога Друштвото има тековна обврска како резултат на настан од минатото и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства кои вклучуваат економски користи за подмирување на обврската, а воедно ќе биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервирањата се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на временската вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да се појават за подмирување на обврската. Резервирања не се признаваат за идни загуби од работење.

2.17 Признавање на приходите и расходите

Приходите се состојат од приходи од извршени услуги и се прикажани во Белешка 16. Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест, односно надоместот што треба да се прими за обезбедените услуги, нето од данокот на додадена вредност и евентуално одобрените продажни попусти. Приходите се признаваат како што следи:

Приход од обезбедување на услуги

Приходот од обезбедување на услуги се евидентира според степенот на завршување кога истиот може со сигурност да биде измерен. Степенот на завршување се одредува врз основа на проверка на извршената работа.

Признавањето и пресметувањето на приходите од Еуроконтрол вклучени во приходи од прелети во Белешка 16 се врши врз основа на податоци и извештаи на Еуроконтрол. Република Македонија е земја членка на Еуроконтрол, која како и другите 38 членки ја ратификувале Мултилатералната спогодба за надоместоци од прелети како и ЕУ регулативата 1794/2006, за заедничка шема за наплата на услугите на воздухопловната навигација, според која Еуроконтрол ги пресметува и наплатува услугите од авиокомпаниите.

Приход од закупнини

Приходот од закупнини, намален за евентуално признаените дисконти, се евидентира во периодот на настанување во согласност со договорот.

Приходи од камата

Приходот од каматата се евидентира пропорционално на времето што го рефлектира ефективниот принос на средствата.

Расходи од деловното работење

Расходите од деловното работење се признаваат во моментот на искористувањето на услугите односно во периодот на нивното настанување.

Финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.18 Преземени и неизвесни обврски

Не се евидентирани неизвесни обврски во финансиските извештаи. Тие се објавуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Неизвесните средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се објавуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи.

Износот на неизвесна загуба се евидентира како резервирања доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на денот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.19 Трансакции со поврзани субјекти

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Друштвото нема поврзани субјекти поради што трансакции со поврзани субјекти не се објавени во овие финансиски извештаи.

2.20 Сегментно известување

Деловен сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на производи и услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти. Географскиот сегмент пак обезбедува производи и услуги во рамки на одредено економско опкружување подложно на ризици различни од оние кај другите географски сегменти.

2.21 Настани по датумот на известување

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на субјектот на денот на известување (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Настаните по датумот на известување за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

Финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Сметководствени политики (продолжува)

2.22 Рекласификации на компаративните финансиски информации

Како што е прикажано во табелата во продолжение, одредени споредбени информации се рекласифицирани за да одговараат на начинот на презентација за тековната година:

			31 декември 2013 000 мкд
Извештај за финансиска состојба	Повторно искажани	Претходно објавени	Рекласификација
Побарувања од купувачи и останати побарувања	122,078	113,889	8,189
Останати тековни побарувања и АВР	-	8,231	(8,231)
Побарување за данок на добивка	42	-	42
Позајмици	39,054	38,904	150
Обврски кон добавувачи	16,644	16,048	596
Разграничени донации	19,297	-	19,297
Останати тековни обврски и ПВР	-	20,043	(20,043)
			-
			31 декември 2013 000 мкд
Извештај за сеопфатната добивка	Повторно искажани	Претходно објавени	Рекласификација
Приходи од продажба	626,118	626,249	(131)
Останати оперативни приходи	6,399	6,268	131
Трошоци за вработените	496,192	506,229	(10,037)
Останати деловни расходи	57,025	46,988	10,037
			-

3 Управување со финансиски ризици**3.1 Фактори на финансиски ризици**

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни финансиски ризици, вклучувајќи кредитен ризик, како и ризици поврзани со ефектите од промените во девизните курсеви и каматните стапки. Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимизирање на потенцијалните негативни ефекти врз успешноста на деловното работење на Друштвото.

Управувањето со ризици на Друштвото го врши Управниот Одбор врз основа на претходно одобрени пишани политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики, ризикот од каматни стапки, ризикот од кредитирање, употребата на соодветни хартии од вредност и вложување на вишок ликвидни средства.

3.2 Пазарни ризици**Ризик од курсни разлики**

Друштвото има деловни активности со надворешни деловни партнери, и е изложено на ризик од курсни разлики кој се јавува од изложеноста кон различни валути, посебно во однос на Еврото. Друштвото не користи инструменти за обезбедување од ризик од курсни разлики. Раководството на Друштвото е одговорно за одржување на соодветна нето позиција за секоја валута поединечно, како и вкупно за сите валути.

Сметководствената вредност на монетарните средства и обврски на Друштвото деноминирани во странски валути е како што следи:

Во илјади Денари	2014	
	ЕУР	УСД
Средства		
Побарувања од купувачи	142,485	-
Парични средства и еквиваленти	378,027	88
	520,512	88
Обврски		
Обврски кон добавувачи	6,240	12
	6,240	12
	2013	
	ЕУР	УСД
Средства		
Побарувања од купувачи и останати побарувања	111,778	-
Парични средства и еквиваленти	261,999	-
	373,777	-
Обврски		
Позајмици	39,054	-
Обврски кон добавувачи	12,346	11
	51,400	11

Финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

Еврот и Доларот се странски валути на кои е изложено Друштвото. Следната табела ја прикажува осетливоста на Друштвото на 1% зголемување на Денарот во споредба со странските валути. Анализата на сензитивноста ги вклучува единствено монетарните ставки деноминирани во странска валута на крајот на годината, при што се врши корекција на нивната вредност при промена на курсот на странските валути за 1%. Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку Денарот ја намали/зголеми својата вредност во однос на странските валути за +/- 1%.

Анализа на сензитивноста на странски валути

	2014		
	Во илјади Денари		
	Нето износ	1%	-1%
ЕУР	514,272	5,143	(5,143)
УСД	76	1	(1)
Добивка/ (загуба)	514,348	5,144	(5,144)
	2013		
	Нето износ	1%	-1%
ЕУР	322,377	3,224	(3,224)
УСД	(11)	-	-
Добивка/ (загуба)	322,366	3,224	(3,224)

Ризик од каматни стапки врз готовинските текови и објективната вредност

Ризик од каматни стапки претставува ризик дека објективната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти ќе имаат промени поради промени во вредноста на пазарните каматни стапки. Друштвото е изложено на ризици поради промени на пазарните каматни стапки најмногу поради долгорочните обврски на Друштвото по основ на долг со варијабилни каматни стапки. Раководството на Друштвото е во најголема мера одговорно за дневно следење на состојбата на ризикот од нето каматни стапки и одредува лимити за намалување на потенцијалот од каматна неусогласеност.

Следната табела ја прикажува изложеноста на Друштвото на ризици од промена на каматни стапки:

	Во илјади Денари	
	2014	2013
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
Побарувања од купувачи и останати побарувања	14,751	35,243
Парични средства и еквиваленти	188	68
	14,939	35,311
<i>Каматносни (променлива каматна стапка):</i>		
Парични средства и еквиваленти	388,342	267,402
	388,342	267,402
<i>Каматносни (фиксна каматна стапка):</i>		
Побарувања од купувачи и останати побарувања	97,115	79,245
	97,115	79,245
Вкупно	500,396	381,958

Финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Пазарни ризици (продолжува)

	2014	Во илјади Денари 2013
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
Обврски кон добавувачи и останати обврски	50,898	16,644
Позајмици	-	150
	50,898	16,794
<i>Каматносни (со променлива каматна стапка):</i>		
Позајмици	-	38,904
	-	38,904
Вкупно	50,898	55,698

Анализа на сензитивноста на каматните стапки

	Во илјади Денари		
31 декември 2014	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	388,342	7,767	(7,767)
31 декември 2013	Нето износ	2%	-2%
Со променлива каматна стапка	228,498	4,570	(4,570)

Позитивниот односно негативниот износ означува зголемување/намалување на добивката или останатиот капитал, кој што се јавува во случај доколку каматните стапки би биле повисоки/пониски за 2%.

3.3 Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува загуба која би била признаена на датумот на известување доколку договорната страна не ја изврши својата обврска во целост согласно одредбите од договорот. Друштвото има политики кои го ограничуваат износот на кредитната изложеност на неговите клиенти.

Максималната изложеност на Друштвото на ризик од кредитирање е претставена со евидентираниот износ на секое финансиско средство во извештајот за финансиска состојба, како што следи:

	2014	Во илјади Денари 2013
Класи на финансиски средства – евидентирана вредност		
Побарувања од купувачи и останати побарувања	111,866	114,488
Парични средства и еквиваленти	388,530	267,470
	500,396	381,958

Старосната структура и квалитетот на побарувањата од купувачи и останатите побарувања е обелоденета во Белешка 9.

Финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

3.4 Ризик од ликвидност

Претпазливо управување со ризик од ликвидност имплицира одржување на доволно парични средства и ликвидни хартии од вредност, потоа расположливост на извори на средства преку соодветно обезбедување на кредити и можност за навремена наплата на износите на побарувањата од купувачи во рамките на договорените услови. Како резултат на динамичниот карактер на дејноста на Друштвото, Раководството настојува да обезбеди флексибилни извори на средства преку расположливи кредитни линии. Табелите во продолжение ја прикажуваат преостанатата договорена доспеаност на финансиските обврски на Друштвото. Табелите се подготвени врз основа на недисконтираните готовински текови на финансиските обврски.

31 декември 2014

	До 1 година	1-2 години	2-5 години	Во илјади Денари Над 5 години	Вкупно
Обврски кон добавувачи и вработени	50,898	-	-	-	50,898
	50,898	-	-	-	50,898

31 декември 2013

	До 1 година	1-2 години	1-5 години	Во илјади Денари Над 5 години	Вкупно
Обврски кон добавувачи и вработени	16,644	-	-	-	16,644
Позајмици	39,054	-	-	-	39,054
	55,698	-	-	-	55,698

3.5 Ризик при управување со капитал

Целите на Друштвото при управување со капиталот се овозможување на Друштвото да продолжи со понатамошна континуирана работа со цел да обезбеди приход за акционерите и бенефиции за други заинтересирани лица, како и да одржи оптимална структура на капиталот со цел намалување на трошокот на капиталот.

Со цел да ја одржи или прилагоди структурата на својот капитал, Друштвото може да изврши корекција на износот на дивиденди исплатени на акционерите, да врати капитал на акционерите, да издаде нови акции или да продаде средства.

Финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

3.6 Утврдување на објективната вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.6.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност

Финансиските средства измерени според објективната вредност во извештајот за финансиска состојба се прикажуваат во согласност со хиерархијата на објективната вредност која ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;
- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираните цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Друштвото нема средства класифицирани во оваа категорија на датумот на известување.

3.6.2 Објективна вредност на финансиски средства кои не се презентирани по објективна вредност во извештајот за финансиска состојба

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во извештајот за финансиска состојба не се евидентирани според објективна вредност е прикажана во табелата подолу (во илјади денари):

	Евидентирана вредност 2014	Евидентирана вредност 2013	Објективна вредност 2014	Објективна вредност 2013
Средства				
Побарувања од купувачи и останати побарувања	111,866	114,488	111,866	114,488
Парични средства и еквиваленти	388,530	267,470	388,530	267,470
Вкупни средства	500,396	381,958	500,396	381,958
Обврски				
Позајмици	-	39,054	-	39,054
Обврски кон добавувачи и останати обврски	50,898	16,644	50,898	16,644
Вкупни обврски	50,898	55,698	50,898	55,698

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Нивната објективна вредност соодветствува на евидентираната вредност поради нивното краткорочно доспевање.

Финансиски извештаи
31 декември 2014 година

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со финансиски ризици (продолжува)

Утврдување на објективната вредност (продолжува)
Објективна вредност на финансиски средства кои не се презентирани по објективна вредност во извештајот за финансиска состојба (продолжува)

Парични средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат парични средства и еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци.

Обврски спрема доверителите и обврски по позајмици

Сметководствената вредност на обврските спрема доверителите и обврските по кредити соодветствува на нивната објективна вредност поради нивното краткорочно доспевање.

4 Значајни сметководствени проценки

При примената на сметководствените политики на Друштвото, опишани во Белешка 2 кон овие финансиски извештаи, од Раководството на Друштвото се бара да врши проценки и прави претпоставки за евидентираниите износи на средствата и обврските кои не се јасно воочливи од нивните извори на евидентирање. Проценките и придружните претпоставки се засноваат на минати искуства и други фактори, за кои се смета дека се релевантни. При тоа, фактичките резултати може да отстапуваат од таквите проценки.

Проценките и главните претпоставки се проверуваат тековно. Ревидираните сметководствени проценки се признаваат во периодот во кој истите се ревидирани доколку таквото ревидирање влијае само за или во тој период, како и за идни периоди, доколку ревидирањата влијаат за тековниот и идните периоди.

Несигурност во проценките

Оштетување кај нефинансиски средства

Загуби од оштетување се признаваат во износ за кој евидентираната вредност на средството или единицата што генерира готовина го надминува надоместливиот износ. При утврдување на надоместливиот износ, Раководството ги проценува очекуваните цени, готовинските текови од секоја единица што генерира готовина и утврдува соодветна каматна стапка при пресметка на сегашната вредност на тие готовински текови.

Оштетување кај финансиски средства

Оштетување на побарувања од купувачи и останати побарувања

Друштвото пресметува оштетување за побарувања од купувачи и останати побарувања врз основа на проценка на загуби кои резултираат од неможноста купувачите да ги подмират своите обврски. При проценка на соодветноста на загубата поради оштетување за побарувањата од купувачи и останатите побарувања, проценката се темели врз доспевањето на салдото на сметката за побарувања и минатото искуство на отписи, кредитоспособноста на клиентите и промените во условите за плаќање за клиентите. Ова подразбира правење претпоставки за идните однесувања на клиентите, како и за идните приливи на парични средства. Доколку финансиските услови на клиентите се влошат, реалните отписи на тековно постоечките побарувања може да бидат повисоки од очекуваното, и може да го надминат нивото на загубите поради оштетување кои се досега признати.

Употребен век на средствата што се амортизираат

Раководството врши проверка на употребниот век на средствата што се амортизираат на 31 декември 2014 година. Раководството проценува дека утврдениот употребен век на средствата ја претставува очекуваната употребливост (корисност) на средствата. Евидентираните вредности на овие средства се анализирани во Белешка 5. Фактичките резултати, сепак, може да се разликуваат поради технолошката застареност.

Залихи

Залихи се евидентираат по пониската помеѓу набавната вредност и нето реализационата вредност. При проценката на нето реализационата вредност Раководството ги зема предвид најобјективните докази / податоци кои се на располагање во периодот кога се правени проценките.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
 (Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

5 Недвижности, постројки и опрема

	Градежни објекти	Опрема	Инвестиции во тек	Вкупно
Набавна вредност				
На 01 јануари 2013 година	204,211	567,987	3,694	775,892
Зголемување	643	2,486	6,346	9,475
На 31 декември 2013/ 01 јануари 2014	204,854	570,473	10,040	785,367
Зголемување	1,266	9,453	9,323	20,042
На 31 декември 2014	206,120	579,926	19,363	805,409
Акумулирана депрецијација				
На 01 јануари 2013 година	19,109	309,209	-	328,318
Депрецијација за годината	6,204	30,846	-	37,050
На 31 декември 2013/ 01 јануари 2014	25,313	340,055	-	365,368
Депрецијација за годината	6,331	28,694	-	35,025
На 31 декември 2014	31,644	368,749	-	400,393
Сегашна сметководствена вредност				
На 01 јануари 2013	185,102	258,778	3,694	447,574
На 31 декември 2013	179,541	230,418	10,040	419,999
На 31 декември 2014	174,476	211,177	19,363	405,016

Во текот на 2012 година, Друштвото има добиено донација во вид на навигациска опрема за аеродромите во Скопје и Охрид од ТАВ ТЕПЕ АКФЕН АД во државна сопственост во износ од 22,047 илјади Денари. Со состојба на 31 декември 2014 година, средствата имаат нето евидентирана вредност од 17,942 илјади Денари (2013: 19,297 илјади денари)(Белешка 13).

Инвестициите во тек се однесуваат на изградба на деловен простор на Друштвото.

Залог врз недвижностите, постројките и опремата

Со состојба на 31 декември 2014 и 2013 година Друштвото нема заложено недвижности како гаранција за позајмените средства од финансиските институции.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

6 Нематеријални средства

Лиценци

Набавна вредност	
На 01 јануари 2013 година	18,625
Зголемување	11,131
На 31 декември 2013/ 01 јануари 2014	29,756
Зголемување	29
На 31 декември 2014	29,785
Акумулирана депрецијација	
На 01 јануари 2013 година	13,444
Депрецијација за годината	3,942
На 31 декември 2013/ 01 јануари 2014	17,386
Депрецијација за годината	3,081
На 31 декември 2014	20,467
Сегашна сметководствена вредност	
На 01 јануари 2013	5,181
На 31 декември 2013	12,370
На 31 декември 2014	9,318

7 Финансиски инструменти по категории

Евидентираниите вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на известувањето за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

31 декември 2014	Кредити и побарувања	Вкупно
Средства според извештајот за финансиска состојба		
Побарувања од купувачи и останати побарувања	111,866	111,866
Парични средства и еквиваленти	388,530	388,530
	500,396	500,396
	Останати финансиски обврски по амортизирана набавна вредност	Вкупно
Обврски според извештајот за финансиска состојба		
Обврски кон добавувачи и останати обврски	50,898	50,898
	50,898	50,898

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Финансиски инструменти по категории (продолжува)

31 декември 2013	Кредити и побарувања	Вкупно
Средства според извештајот за финансиска состојба		
Побарувања од купувачи и вработени	114,488	114,488
Парични средства и еквиваленти	267,470	267,470
	381,958	381,958
	Останати финансиски обврски по амортизирана набавна вредност	Вкупно
Обврски според извештајот за финансиска состојба		
Позајмици	39,054	39,054
Обврски кон добавувачи и вработени	16,644	16,644
	55,698	55,698

8 Залихи

	2014	2013
Резервни делови	5,946	6,622
Останати материјали	587	824
Ситен инвентар во употреба	236	79
Залиха на авто гуми	25	182
	6,794	7,707

9 Побарувања од купувачи и останати побарувања

	2014	2013
Купувачи		
Во странство	142,485	111,778
Во земјата	1,806	2,111
	144,291	113,889
Намалено за: резервирање поради оштетување	(33,120)	-
	111,171	113,889
Останати побарувања		
Побарување за данок на додадена вредност	8,097	5,791
Однапред платени трошоци	1,199	1,799
Побарување од вработените по аванси и аконтации за службени патувања	695	599
	9,991	8,189
	121,162	122,078

Анализата на старосната структура на побарувањата од купувачите со состојба на 31 декември 2014 година е како што следи:

	Домашни	Странски	Вкупно
Недоспеани	-	42,432	42,432
Доспеани неоштетени			
До 30 дена	-	9,840	9,840
Од 1 – 3 месеци	7	52,900	52,907
Од 3 – 6 месеци	6	3,018	3,024
Од 6 - 12 месеци	39	267	306
Над 1 година	1,754	908	2,662
Поединечно оштетени	-	33,120	33,120
	1,806	142,485	144,291
Намалено за резервирање поради оштетување	-	(33,120)	(33,120)
	1,806	109,365	111,171

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
 (Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

Побарувања од купувачи и останати побарувања (продолжува)

Анализата на старосната структура на побарувањата од купувачите со состојба на 31 декември 2013 година е како што следи:

	Домашни	Странски	Вкупно
Недоспеани	-	26,814	26,814
Доспеани неоштетени			
До 30 дена	19	5,656	5,675
Од 1 – 3 месеци	13	31,150	31,163
Од 3 – 6 месеци	20	6,999	7,019
Од 6 - 12 месеци	51	1,202	1,253
Над 1 година	2,008	39,957	41,965
Поединечно оштетени	-	-	-
	2,111	111,778	113,889
Намалено за резервирање поради оштетување	-	-	-
	2,111	111,778	113,889

Промените во сметката на резервирање поради оштетување за разгледуваните периоди се како што следи:

	2014	2013
На 1 јануари	-	3,882
Резервирање поради оштетување (Белешка 20)	49,458	4,291
Ослободување на исправка на побарувања од купувачи (Белешка 17)	(4,297)	-
Отпишани претходно резервирани побарувања	(12,041)	(8,173)
На 31 декември	33,120	-

Во тек на 2014 година, врз основа на записникот бр.05-777/1 од 24.06.2014 година, извршено е вредносно усогласување на побарувањата –пренос на сомнителни и спорни побарувања, по процент согласно договорот помеѓу Агенцијата за цивилно воздухопловство и М-НАВ А.Д. Со допис бр. 02-829/2 од 24.06.2014 година, за извршеното усогласување е известена Владата на Република Македонија преку Комисијата за економски систем и тековна политика

Во текот на 2014 година, Друштвото изврши директен отпис на побарувања од купувачи во вкупен износ од 5,261 илјади Денари (2013: нема) (Белешка 20).

10 Парични средства и еквиваленти

	2014	2013
Сметки во банки		
- во странска валута	347,192	261,966
- во Денари	10,409	5,436
Готовина во благајна		
- во странска валута	182	33
- во Денари	6	35
	357,789	267,470
Ограничени парични средства	30,741	-
	388,530	267,470

Ограничените парични средства во износ од 30,741 илјади Денари се однесуваат на парични средства префрлени на посебна сметка согласно договорот со ЕБРД за долгорочната позајмица (Белешка 12).

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
 (Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

11 Капитал

Акционерски капитал

Со состојба на 31 декември 2014 година, акционерскиот капитал на Друштвото изнесува 1,153,990 илјади Денари (2013: 1,153,990 илјади Денари) и истиот е поделен на 1,153,990 акции, чија номинална вредност изнесува 1,000.00 Денари. Сите акции се во сопственост на Владата на Република Македонија.

Структурата на акционерскиот капитал според тековната состојба од Централен Регистар со состојба на 31 декември 2014 и 2013 година, е како што следи:

	Вид на акции	Број	Износ во 000 МКД	%
Влада на Република Македонија	Обични	1,153,990	1,153,990	100
		1,153,990	1,153,990	

12 Позајмици со камата

	2014	2013
Долгорочни позајмици со камата од странски финансиски институции		
ЕБРД - Договор бр.25801 ЕУР 11,200,000; Рок на враќање 17.09.2014; кам.стапка ЕУРИБОР +1%	-	-
Намалено за тековна доспеаност	-	-
Долгорочен дел на долгорочните позајмици	-	-
Обврски по камата	-	150
Тековна доспеаност на долгорочните позајмици	-	38,904
Краткорочни позајмици и тековна доспеаност	-	39,054

Планот за отплата на позајмиците е како што следи:

	2014	2013
Во рок од 1 година	-	38,904
Во рок од 1 – 2 години	-	-
Во рок од 2 – 5 години	-	-
Над 5 години	-	-
	-	38,904

Во текот на 2014 година, долгорочната позајмица од ЕБРД на вкупен износ од 11,200,000 евра и каматна стапка од ЕУРИБОР + 1% доспеа и Друштвото ја врати во целост.

На 24 септември 2013 година Друштвото потпиша нов договор за долгорочна позајмица со ЕБРД на вкупен износ од 11,150,000 евра и каматна стапка од ЕУРИБОР01+3.75% со рок на враќање од 12 години од датата на склучување на договорот. Согласно договорот, Друштвото е должно да отвори посебна сметка на која како гаранција ќе чува парични средства. Со состојба на 31 декември 2014 година Друштвото има префрлено парични средства на посебната сметка во вкупен износ од 30,741 илјади Денари (Белешка 10).

Со состојба на 31 декември 2014 година, Друштвото нема повлечено парични средства по основ на овој договор. Друштвото плаќа 0.5% провизија на неповлечениот дел од позајмицата. Во текот на 2013 година, согласно договорот Друштвото има платено провизија при одобрување во висина од 1.25%.

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
 (Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

13 Разграничени донации

	2014	2013
Опрема	17,942	19,297
	17,942	19,297

Со состојба на 31 декември 2014 година, износот од 17,942 илјади Денари претставува донација на опрема добиена од ТАВ ТЕПЕ АКФЕН АД во државна сопственост (Белешка 5).

Движењето на донациите во текот на 2014 година е како што следи:

	2014	2013
На 01 јануари	19,297	20,652
Намалување:		
- Депрецијација на опремата за годината (Белешки 5 и 17)	(1,355)	(1,355)
	(1,355)	(1,355)
На 31 декември	17,942	19,297

14 Резервации

Резервации за надомести на вработени

Со состојба на 31 декември 2014 година Друштвото има евидентирано резервирање за пресметан износ за пензонирање и јубилејни награди на вработените во износ од 3,545 илјади Денари (2013: 4,544 илјади Денари).

Промената на сметката резервации за надомести на вработени за разгледуваниот период е како што следи:

	2014	2013
На 1 јануари	4,544	3,623
Резервација за надомести на вработени (Белешка 19)	174	1,175
Ослободување на резервирани надомести на вработени	(1,173)	(254)
На 31 декември	3,545	4,544

15 Обврски кон добавувачи и останати обврски

	2014	2013
Обврски кон добавувачи		
Обврски кон добавувачи во земјата	4,621	3,691
Обврски кон добавувачи во странство	6,252	12,357
	10,873	16,048
Останати обврски		
Обврски за нето плата, даноци и придонеси на плата за вработени	40,025	596
	40,025	596
	50,898	16,644

16 Приходи од продажба

	2014	2013
Приходи од прелети	780,983	564,343
Приходи од слетување, контрола на летање и осветлување	81,242	60,404
Приходи од останати услуги	4,355	1,371
	866,580	626,118

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

17 Останати оперативни приходи

	2014	2013
Приходи од ослободување на исправка на вредност на побарувања од купувачи (Белешка 9)	4,297	-
Приходи од донација (Белешка 13)	1,355	1,355
Приходи од закупнини	105	242
Приходи од дополнително утврдени даноци од УЈП	-	3,806
Останати приходи	439	996
	6,196	6,399

18 Трошоци за материјали и одржување

	2014	2013
Трошоци за одржување	20,414	12,979
Трошоци за телекомуникации и транспорт	15,387	14,931
Електрична енергија	13,931	14,900
Трошоци за материјали	5,631	5,731
	55,363	48,541

19 Трошоци за вработените

	2014	2013
Нето плати	327,832	327,297
Придонеси и даноци од плати	159,479	159,566
Регрес за годишен одмор	39,489	-
Резервација за надомести на вработени (Белешка 14)	174	1,175
Воздухопловен додаток	-	4,235
Други лични примања на вработените	4,575	3,919
	531,549	496,192

20 Останати деловни расходи

	2014	2013
Резервирање поради оштетување на побарувања (Белешка 9)	49,458	4,291
Трошоци за дневници и останати патни трошоци	22,834	8,866
Лиценца на Агенција за Цивилно Воздухопловство	20,494	12,999
Премии за осигурување	9,629	317
Трошоци за семинари и други советувања	9,493	206
Директен отпис на побарувања (Белешка 9)	5,261	-
Банкарски провизии	5,165	10,574
Трошоци за интелектуални услуги	4,028	7,359
Трошоци за кирија	3,871	3,586
Репрезентација	2,919	2,179
Останати трошоци	4,659	6,648
	137,811	57,025

21 Финансиски приходи и расходи

	2014	2013
Приходи		
Приходи од камати	1,161	1,198
Позитивни курсни разлики	59	218
	1,220	1,416
Расходи		
Негативни курсни разлики	1,453	734
Расходи по камати	373	847
	1,826	1,581
Нето финансиски (расходи)	(606)	(165)

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

22 Данок на добивка

	2014	2013
Тековен даночен трошок	17,257	1,125
Одложен даночен трошок	-	-
	17,257	1,125

Усогласувањето на данокот од добивка искажан во Извештајот за сеопфатна добивка за годините што завршија на 31 декември 2014 и 2013 е како што следи:

	2014	2013
Добивка пред оданочување	109,341	-
Неодбитни трошоци за даночни цели	63,229	11,253
	172,570	11,253
Данок на добивка по стапка од 10% (2013: 10%)	17,257	1,125
Ефективната стапка на данок на добивка	15.78%	-

23 Заработувачка по акција

Основна

Основна заработувачка/(загуба) по акција се пресметува по пат на делење на добивката/(загубата) која припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката/(загубата) по оданочување за имателите на приоритетни акции), со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

	2014	2013
Добивка / (загуба) која припаѓа на имателите на обични акции	92,084	(11,523)
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	1,153,990	1,153,990
Заработувачка / (загуба) по акција - основна (денари по акција)	79.80	(9.99)

24 Трансакции со поврзани страни

За потребите на овие финансиски извештаи не се идентификувани поврзани страни со кои Друштвото има трансакции во нормалниот тек од деловното работење.

Трансакции со клучниот раководен кадар

Вкупните надомести на клучниот раководен кадар на Друштвото, се како што следува:

	2014	2013
Краткорочни користи за клучниот раководен кадар	10,497	10,442
	10,497	10,442

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2014
(Сите износи се изразени во илјади Денари, освен доколку не е поинаку наведено)

25 Неизвесни обврски

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2014 година покренати се неколку судски постапки против Друштвото по основ на работни спорови во вкупен износ од 6,741 илјади Денари. Не се антиципирани материјално значајни обврски кои би произлегле од овие судски постапки бидејќи професионалните правни совети покажуваат дека нема веројатност за појава на значителни загуби.

Даночни обврски

Даночните книги и евиденцијата на Друштвото за 2014 година не се ревидирани од страна на даночните власти, поради што евидентираниите даночни обврски во овие финансиски извештаи не може да се сметаат за конечни. Дополнителните даноци и евентуалните санкции кои би можеле да произлезат доколку биде извршена таква даночна инспекција не може да се утврдат со разумна сигурност.

26 Известување по оперативни сегменти

Друштвото извршува една оперативна активност - дава услуги на воздухопловна навигација на територијата на Република Македонија поради што Друштвото во финансиските извештаи не обелоденува информации поврзани со одделни оперативни сегменти и географски региони.

27 Настани по датумот на известување

По 31 декември 2014 година - датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

Grant Thornton

www.grant-thornton.com.mk